

همشهری

حافظه
ای فرغ ماه حسن از روی رخشان شما
آبروی خوبی از چاه زنگندان شما

صفحه ۱ از ۱ | آذر ماه ۱۴۰۳

www.hamshahronline.ir | همشهری
www.newspaper.hamshahronline.ir | سایت روزنامه

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سید کمال قرینی، شماره ۱۴
کد پستی: ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ | تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۴
تلفن: ۰۲۱-۲۳۰۳۰۰۰۰ | شماره: ۲۲۰۴۰۶۰۶۷

پدیرش آگهی: ۸۳۳۳۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۰۲۱-۸۰۷۵۰۰۰
توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

سیاسی و دیپلماتیک:
مدیر: حسین ارجلو
شوریه کار: مدیر: پروانه بهرام نژاد
مدیر: مهرداد باقری پور

اقتصاد:
مدیر: حسین لطفی
مدیر: مهرداد موسوی پور

تماشاگر:
مدیر: امیر محمد یعقوب پور
مدیر: لیلیا فرسند

سازمان:
مدیر: محمد باریکاتی

ادب و ادبیات:
مدیر: زهرا عباسی
مدیر: عیسی محمدی
مدیر: مهرداد سرخوش

سفر:
مدیر: جواد عزیزی
مدیر: محمد جعفری

دانشگاه:
مدیر: ساسان شادمان
مدیر: زهرا خالقی

سرزمین من:
مدیر: محمد باریکاتی

جامعه:
مدیر: مهرداد طباطبایی
مدیر: سید محمد میر
مدیر: فاطمه عسگری نیا
مدیر: سعید فرونی
مدیر: علیرضا محمودی

صحنه آخر:
مدیر: جواد نصرتی

طرح و گرافیک:
مدیر: محمد علی حلیمی

کوچه گرد

کفن پوشان راه آب!



قدیم ترها مقلی ها مقدس بودند و کفن پوش و داستان های زیادی گرد قنات بود؛ چون کاریز تنه راهی برای رسیدن به آب در لایه های زیرین زمین و زنده شدن نبود که برای خودش تقدسی داشت و معنایی اسطوره ای و چه قصه ها و افسانه ها که گردش نمی گشت. آنقدر که شگفت انگیز بود در دشت های تفتیده و خالی از نشان آبادانی، یکباره قناتی می آمد و دست و روی داغ مردم را به زلال آبی می رساند و چه چیزی خیال انگیز تر از این؟

همین بود که مقلی هم فردی از شمند و محبوب بود و برخی به خاطر مهارت های حیرت آور در حفر قنات یا راه اندازی قنات های متروک و خالی از آب، تقدس هم داشتند. گرچه کفن پوشان هم مقلی می گفتند یا حتی به کناسان، اما مردم کویر و هر جایی که زندگی به قنات بند بود خوب می دانستند تفاوت این حرفه را با چاه کنی و تخلیه چاه. می دانستند حفر قنات چه حرفه ظریف و دقیق و آمیخته به مهندسی و کارشناسانه ای است، حتی در حد زمین شناسی و اینکه کجا کلنگ بزنی راه را به آبخوئی داری و مظهر قنات کجا باشد و همه را هم از نشانه های روی زمین می فهمیدند؛ از رطوبت و پوشش گیاهی و حتی موقعیت جغرافیایی رویدن گیاه که روی شیب است یا زمین پست. یافتن سفره زیرزمینی از روی بیابانی خشک، هنری بود که مقلی خوب می دانست و سنایی چه زیبا می گوید:

کاربز درون جسان تو می باید

کز عار به با تو را دری نگشاید
یک چشمه آب از درون خانه

به زان جویی که آن ز بیرون آید
الته که حفر قنات تنها کار یک نفر نبود و گروهی با هدایت یک مقلی پیر و کاربان کار می کردند. در آب نامه تهران در باب این کار گروهی آمده است: «مقلی که هدایتگر بود زمین را حفر می کرد؛ گل کش، گل های پراکنده را به دست گل بند می رساند؛ گل بند معمولاً کودکی چابک و چالاک بود که می توانست به سرعت گل ها را داخل سطل لاستیکی یا همان دلو قرار بدهد. چرخ کش، با چرخ چوبی اش، گل ها را بالا می کشید. گاهی نیز اسلطان مقلی بر چگونگی فعالیت این تیم از بیرون چاه نظارت می کرد و بنا به ضرورت داخل چاه ها را با زرسی می کرد.»

اسماعیل عباسی در آب نامه می گوید، همین بود که مقلی ها نزد مردم ارج و اهمیت زیادی داشتند و حتی تقدس. اصلاً معروف بود که اگر مقلی مردی پاک و مؤمن نباشد، زمین به آسانی به او آب نمی دهد. مقلی گری همیشه خطر داشت و این بود که مومن خدا، لباس سپیدی به معنای کفن تن می کرد و در عمق چاه و جست و جوی خنکای آب، جان بر کف هر لحظه آماده ریزش دیواره چاه و مدفون شدن بود.

در آیین قنات و جوانمردی آمده که در ایران باستان، جوانمردان در هر کسب و کاری پیری و بزرگی داشتند و نقل است که نخستین قنات ها را در سرزمین های شرقی ایران پیری افسانه ای حفر کرده است به نام طاهر آب شناس. حفر قنات های دیگر را هم به اسطوره های دیگر نسبت داده اند؛ قنات دوطبقه و حیرت انگیز مون، قنات سهراب و قنات خسرو شاه را به ترتیب به کاوه آهنگر، سهراب پسر رستم و کیانیان نسبت داده اند.

درد بر پیسر مقلی ها، آورنده آب و نوید دهنده حیات و گلستان کننده زمین تفتیده...

هوای دونفره

گزارش تصویری از بارش باران دیروز که پایتخت و ساکنانش را سر حال آورد



پاییز به نیمه رسیده و حالا بعد از کلی انتظار بالاخره باران، پایتخت را هم تر و تازه کرد. بارندگی در تهران هم فال است و هم تماشا. هوای این شهر شلوغ، همیشه خدا محتاج پدیده ای است تا آلودگی هوا را بشوید یا براند. هر قطره ای که از آسمان بر خاک تهران می بارد، نفسی را جاق و هر بادی که در این شهر می وزد، تنی را قیصر می کند. تهران در پاییز از همیشه زیبا تر است و در روزهای بارانی، این زیبایی دوچندان می شود. لازم نیست برای تجربه هوای پاک و بارانی راهی شمال شوید، گشت و گذار در تهران در یک روز بارانی، می تواند یکی از خاطره انگیزترین روزهای شما در این شهر را رقم بزند. از

فاطمه عباسی

پاییز به نیمه رسیده و حالا بعد از کلی انتظار بالاخره باران، پایتخت را هم تر و تازه کرد. بارندگی در تهران هم فال است و هم تماشا. هوای این شهر شلوغ، همیشه خدا محتاج پدیده ای است تا آلودگی هوا را بشوید یا براند. هر قطره ای که از آسمان بر خاک تهران می بارد، نفسی را جاق و هر بادی که در این شهر می وزد، تنی را قیصر می کند. تهران در پاییز از همیشه زیبا تر است و در روزهای بارانی، این زیبایی دوچندان می شود. لازم نیست برای تجربه هوای پاک و بارانی راهی شمال شوید، گشت و گذار در تهران در یک روز بارانی، می تواند یکی از خاطره انگیزترین روزهای شما در این شهر را رقم بزند. از



شتابان زیر باران؛ زندگی با وجود باران ادامه داشت هر چند کمکی لطیف تر و شلوغی تر.



خیلی ها بدون چتر زیر باران آمده بودند؛ انگار که اصلاً بارانی در کار نیست و به جای غرق در باران، همچنان غرق در موبایل بودند.



بعضی ها، هدفشان از بیرون آمدن، فقط لذت بردن از قدم زدن زیر باران بود؛ چترها را برداشته بودند و در پارک قدم می زدند و از هوا لذت می بردند.



یک چتر برای دو نفر؛ قدم زدن دونفره زیر باران، خاطره ای است که چه بسا هرگز از یاد نرود.



بعضی ها، هدفشان از بیرون آمدن، فقط لذت بردن از قدم زدن زیر باران بود؛ چترها را برداشته بودند و در پارک قدم می زدند و از هوا لذت می بردند.



بعضی ها، هدفشان از بیرون آمدن، فقط لذت بردن از قدم زدن زیر باران بود؛ چترها را برداشته بودند و در پارک قدم می زدند و از هوا لذت می بردند.

عکس: همشهری | حامد خورشیدی

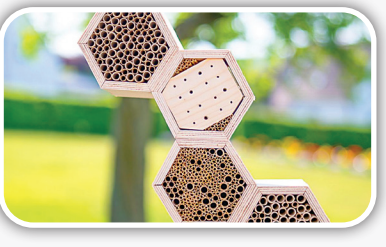
گربینوچ

مجسمه اخمو



این روزها مجسمه های به شکل دستی که از مچ به پایین است، بعد از هلال، در دسر ساز شده؛ مجسمه های کمتری که با کمی ارمی، روی ساختمان یکی از گالری های هنری در شهر «ویلینگتون» در نیوزیلند قرار گرفته و از همان روزهای اول، بازخوردهای گوناگونی را به همراه داشته است. برخی از اهالی شهر از تماشای این مجسمه لذت می بردند، اما برخی معتقدند چرا باید هر روز چهره مجسمه های را تحمل کنند که به آنها اخم می کند. گروهی دیگر می گویند این مجسمه که حالا به نماد شهرشان تبدیل شده، ذهنیت مردم دنیا را هم نسبت به آنها منفی کرده و همه تصور می کنند آنها مردمانی با چهره هایی عبوس هستند حتی برخی درک نمی کنند که چرا یکی از انگلستان این مجسمه به سمت داخل دست خم شده و معتقدند افراد کمی می توانند با این مجسمه عجیب ارتباط برقرار کنند. البته بیشتر اعضای پارلمان شهری ویلینگتون با نصب این هیولا موافق نبودند اما فکر می کردند مردم شهر به مرور با آن ارتباط برقرار می کنند، حالا بعد از هلال و از سال ۲۰۱۹، نفرت مردم از این مجسمه روز به روز بیشتر شد. حالا اعضای پارلمان شهری تصمیم گرفته اند این مجسمه را از روی سقف گالری شهر بردارند و آن را به مکانی نامعلوم منتقل کنند.

هتل زنبوری



بدون زنبورها، ما انسان ها در این کره خاکی زنده نمی مانیم؛ دلیلش هم ساده است؛ زنبورها به تولید یک سوم غذایی که می خوریم، کمک می کنند؛ آن هم به شکل گرد آفشانی که باعث تکثیر گیاهان می شود. اما حالا و در این سال ها، جمعیت زنبورها رو به کاهش است و ما انسان ها حتی اگر تنها به فکر خودمان هم باشیم، باید برای بقای زنبورها فکری کنیم. به تازگی نوبت صرب ها برای افزایش جمعیت زنبورها طرحی نو در انداختند؛ ساخت هتل هایی برای زنبورها! البته این هتل ها برای زنبورها مفرد ساخته شده است؛ یعنی زنبورهایی که نه در کندو زندگی می کنند و نه عسل تولید می کنند و به همین دلیل، زنبورهای غیر تهاجمی هستند. در واقع مهم ترین کار این گونه از زنبورها که جمعیتی قابل توجه هم دارند، همان کار مهم گرد آفشانی است.

چون این زنبورها تهاجمی نیستند و نیش هم نمی زنند، پس می شود هتل ها یا همان خانه هایشان را در باغچه خانه ها هم قرار داد. آنها در این خانه ها که حتی شباهت چندانی با کندو ندارد، ساکن می شوند؛ زندگی می کنند و حتی با تخم گذاری، صاحب فرزند هم می شوند.

غذای مویی در چین



این روزها در شبکه های اجتماعی، تصاویری از یک میان وعده چینی دست به دست شده که به دلیل ظاهر غیر معمول آن، بسیار مورد توجه کاربران قرار گرفته است؛ غذایی که به نظر می رسد شبیه توده های از موی سیاه انسان است و شما مشغول گاز گرفتن آن هستید. این غذا که به «فت چوی» معروف شده از یک سبزی قدیمی درست می شود که شبیه گیاه جلبک است. در گذشته چینی ها از این گیاه برای پخت سوپ شیبه سوپ رشته رانگی استفاده می کردند که در شب عید و برای خوش شانس سرو می شد؛ گیاهی که به خاطر شباهت ظاهری اش با موی انسان به «سبزیجات مو» معروف بود و بیشتر در مناطق خشک و بیابانی مثل «کانسو»، «شانسی» یا بخش هایی از مغولستان می روید. اما حالا گروهی از آشپزهای خیابانی، آن را بعد از کمی تفت با کباب کردن، با سس های مخصوص برای مشتریان سرو می کنند. فروش این میان وعده جدید، به سرعت در کوچه پس کوچه های چین در حال افزایش است و انگار علاوه بر طعم جذاب، به مشتری هایش تجربه منحصر به فرد گاز گرفتن موی واقعی را هم می دهد.

جشن نور و روشنایی

دیگر سال ها در این بود که اسلار در این جشن، رکورد تعداد چراغ های فروزان در جهان شکسته شد و تیم رکورد دهای گینس با اهدای گواهی نامه ای این موضوع را تأیید کرد. البته هندی ها علاوه بر روشن کردن چراغ های نفتی و فانوس های کاغذی، ترقه بازی و آتش بازی هم کردند؛ به حدی که فردای آن روز، دهلی نو یکی از آلوده ترین روزهایش را سبزی کرد و شاخص کیفیت هوا، عدد ۳۳۰ را نشان می داد.



با اسکن این کیو آر کد
پادکست مربوط به یادداشت
را بشنوید.

عکس خانه



دیگر همه می دانیم که تمامی کارهای بانکی زبون نظر بانک مرکزی و طبق قوانین این بانک انجام می شود و اگر در شعبه بانکی، هر یک از کارمندان کاری خلاف قانون انجام دهد، می توان آن را گزارش داد و قطعاً با او برخورد خواهد شد. همه اینها را گفتیم که یک اتفاق عجیب را برایتان بازگو کنیم. به تازگی نوشته عجیبی روی شیشه یک بانک توجه کاربران فضای مجازی را جلب کرده است. در این نوشته آمده: «مشترکین گرامی جهت ارائه صورتحساب لایحه همراه داشتن فلش USB الزامی است». کاربری هم در واکنش به این عکس نوشت: «بانکی که از کاربر فلش شخصی بگیرد، به حملات سایبری میگرداند».